СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 283. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го ГРУДНЯ 1951. No. 283. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 5, 1951 VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ СТВОРИВ КОМІТЕТ ПРОТИ УПЕРЕДЖЕНЬ В НАЙМАННІ РОБІТНИКІВ

Кій Вест. Президент Труман створив новий державний комітет, завданням якого буде пильнувати, щоби підприємства, які дістають державні контракти, придержувалися федеральних постанов, що мають на меті виключити расові, релігійні та будь-які інші упередження в найманні робітників на працю. Урядові контракти становлять тепер майже одну п'яту частину цілої національної економії. Екзекутивним розпорядком та без дальшого відклику до Конґресу, президент Труман встановив Комітет для згідности у виконуванні урядових контрактів, але дав йому багато менші повновласті, ніж їх мав колишній Комітет справедливої практики в найманні робітників, що діяв під час другої світової війни, але втратив всяке значення в 1946 році, коли Конґрес відмовив йому дальших фондів. Створення нового Комітету вважається „дальшим кроком" президента Трумана в його акції для здійснення його програми громадських прав, яку в Конґресі бльокують представники південних стейтів. Хоча повновласті нового комітету обмежені, проте вважається, що його створення викличе нові політичні суперечності на Півдні та може мати важливий вплив на найближчі президентські вибори в 1952 році. Новостворений Комітет матиме одинадцять членів, шістьох з яких призначатиме президент, а п'ятьох наменують департамент оборони, департамент праці, Комісія Атомової Енергії, Адміністрація Загальної Служби та Агенція Заготовки Оборонних Матеріялів. Хоча новий Комітет обмежений в своїх повновластях, він матиме широкі завдання, зокрема наглядати, щоби підприємства, які дістають федеральні замовлення, точно виконували постанову та виключили будь-які расові, релігійні, національні або інші упередження при найманні робітників та їх трактуванні.

РЕСПУБЛІКАНЦІ ЗАКИДАЮТЬ ДЕМОКРАТАМ „ЗРАДУ ПУБЛІЧНОГО ДОВІР'Я"

Ню Йорк. — „Підведення публічного довір'я" та „послаблення національної моралі" — це головні закиди проти демократичної адміністрації, що їх видвигнено тут вчора на прийнятті республіканської партії, під час якого виступали два губернатори і один сенатор. — Всі промовці нав'язували до тверджень голови Краєвого Комітету Демократичної Партії про „політичних термітів" в уряді та необхідність боротьби з ними. На прийнятті головними промовцями були: сенатор Дірксен з Іліной та губернатори Ладж з Конектикат і Дрискол з Ню Джерзі. Інтересно, що всі промовці старанно оминали, щоб не назвати по імені республіканського кандидата на президента країни в найближчих виборах.

ГУБЕРНАТОРИ НЮ ЙОРКУ І НЮ ДЖЕРЗІ ЗАПОВІДАЮТЬ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЗЛОЧИНУ

Ню Йорк. — Губернатори стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі, Томас Дюї і Алфред Дріскол, разом із своїми специялістами, відбули тут спільні наради та заповіли спільну боротьбу обох стейтів проти зорганізованого злочину в нюйоркському порті. Губернатор Дюї відразу повідомив, що він виасигнує на ту ціль із стейтових фондів 500,000 долярів, як теж губ. Дріскол заповів виасигнування відповідних, хоча ближче неозначених фондів. Оба стейти використають в цій боротьбі свої слідчі агенції, але не творитимуть окремої спільної. Зорганізований злочин в нюйоркському порті, що охоплює теж Джерзі Сити, Гобокен та довколишні причали, вже 50 років належить до найбільших турбот місцевих органів безпеки і поважно зупиняє нормальний розвиток цього важливого господарського центру метрополії.

ВЕРШОК ВОЄННОЇ ПРОДУКЦІЇ В 1953 Р.

Вашинґтон. — Злучені Держави досягнуть вершка військової продукції в 1953 р., після чого приспішена цивільна продукція може навіть перевищить ту, яка була до Корейської війни. Оце передбачає Чарлс Е. Вилсон, голова Бюра Оборонної Мобілізації. Він сказав це у привіті до 285 представників европейського промислу, які приїхали на міжнародний конґрес вирібників і на відвідини Америки. При цій нагоді Вилсон виявив, що теперішнє постачання військових виробів коштує 12,000,000,000 місячно, втричі більше як було рік тому. Продукція буде збільшуватися доки в 1953 р. не дійде вартости $4,000,000,000 місячно. Після того американська воєнна продукція устабілізується для втримання нашої сили на десять, двадцять або й на сотню років, заявив голова мобілізації.

● **На Формозі** було два землетруси, у висліді яких щонайменше 12 осіб було вбитих і майже 200 поранених.

АМЕРИКА ЗАПОВІДАЄ АКЦІЮ В СПРАВІ ЛІТАКА В МАДЯРЩИНІ

Вашинґтон. Державний департамент повідомив, що він негайно почне відповідну акцію для повного вияснення справи американського транспортового літака, що віз дипломатичну пошту та відповідне устаткування з Німеччини для американської амбасади в столиці Югославії, але був змушений до висадки на комуно-мадярській території. Літак мав чотирьох членів залоги. Про примусову висадку того літака в Мадярщині повідомило совєтське агенство ТАСС, додаючи рівночасно, що літак був змушений до висадки совєтськими боєвими літаками, які мають в Мадярщині свою базу. Державний департамент не окреслив точно, яку саме акцію він задумує почати та до кого і як він хоче звернутись, до Мадярщини чи Совєтського Союзу і безпосередньо чи через Об'єднані Нації, але сказано тільки, що будуть пороблені негайні заходи для видачі американського літака та звільнення членів його залоги.

В АМЕРИЦІ

● **150 збирачів кухонних відпадків** з нюйоркських ресторанів вийшли на страйк. Відпадки вивозили на фарми для годівлі свиней або на гній. Тепер це залишається у великому місті.

● **Більйон долярів на допомогу** жидівському населенню в Палестині й Америці склали жидівські організації впродовж останніх 10 років. Це ствердив Джуліян Фріман, президент Ради Жидівських Федерацій на зібранні з нагоди 20-річчя основання ради в Шікаґо.

● **Дім Вільної Росії, як осередку протикомуністичних дій, відкрито в Ню Йорку,** при 349 Вест 86 вулиці. Це дарунок князя Сергія Белосельського, вартістю 80,000 долярів.

● **52 жінки з 14 країн дістануть на науку 112,000 долярів** впродовж 1951-1952 рр. від Амерікен Асосіейшен оф Юнiверсiти Вумен у Вашинґтоні. Гроші роздані як стипендії.

ВІЙНУ ПРОТИ ЗОРГАНІЗОВАНОГО ЗЛОЧИНУ в нюйоркському порті рішили повести губернатори стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі на окремій конференції, що відбулася в Ню Йорку. На фото: в першому ряді від ліва губернатор Ню Джерзі Алфред Е. Дрискол, біля нього губернатор Ню Йорку Томас Е. Дюї. В другому ряді (від ліва): головний радник Джан М. Гарлен, прокуратор Н. Л. Голдстейн, Л. Г. Арнас та ген. Норман Шварцкопф, адміністративний директор департаменту права і безпеки в стейті Ню Джерзі.

НОВИЙ КРИВАВИЙ ЗУДАР МІЖ АНГЛІЙЦЯМИ І ЄГИПТЯНАМИ В СУЕЗІ

В НАЙБІЛЬШІЙ ДОСІ БІЙЦІ БУЛО ВСІХ РАЗОМ 26 ВБИТИХ І 68 ПОРАНЕНИХ

Каїро. — На передмістях Суезу відбулася минулого понеділка найбільша досі битва між членами британської залоги і єгипетською поліцією та цивільними, від часу зірвання Єгиптом договору з Британією. У висліді цеї битви було вбито 9 британців та 16 єгиптян, двох поліцаїв і 14 цивільних, та 86 єгиптян поранених, хоча британські і єгипетські повідомлення щодо втрат є суперечні. Битва почалася в понеділок в полудень, коли єгиптяни несподівано почали стріляти у відділ британських інженерних військ, що переносив газолінову станцію з одного перехрестя доріг ближче свого табору на передмісті Суезу. Вкоротці після того на місце випадку приїхав вантажним автом відділ єгипетської поліції і тоді почалася стрілянина. Того самого дня кілька годин пізніше трапився ще один випадок, що міг мати зв'язок з першим та у висліді якого 8 дальших осіб було вбитих. Єгипетські і британські повідомлення відносно самих випадків, як і щодо кількости вбитих та поранених є дуже суперечні. Оба ці випадки вважаються дуже загрозливими для дальшого розвитку подій в цьому одному з найбільш запальних пунктів світу в теперішніх напружених міжнародних відносинах.

УКРАЇНА—ПЕРША ЖЕРТВА БОЛЬШЕВИЗМУ

ДАЛЬШИЙ ВІДГОМІН ВИДАНОЇ У.Н.СОЮЗОМ КНИЖКИ К. А. МЕННІНҐА „УКРАЇНА XX. СТОРІЧЧЯ"

Американська преса, щоденні газети та журнали все ще приділюють помітну увагу виданій старанням і коштом Українського Народного Союзу новій книжці проф. Кларенса А. Меннінґа „Україна XX. сторіччя", підкреслюючи її велику не тільки інформаційну, але й політичну та наукову вартість. „Ця книжка на часі про один з найбагатших районів Европи відзеркалює величезне стратегічне та господарське значення України, з її завзятим народом, що робить все можливе для здобуття собі волі",—пише „Пост-Діспач" в Ст. Луіс, Мо. „Вражає головно один видвигнений Меннінґом пункт, а це факт що підступ, обман, безпощадність, непошанування людського життя та людських переконань, що характеризують російські завоювання, були насамперед випробувані в Україні в рр. 1922 і 1930-тих"—пише Оливер Найт в „Морнінґ Стар-Телеґрам", Форт Ворт, Тексас. „Це одушевляюча книжка, не тільки тому, що вона є знаменитою студією українського націоналізму, але головно тому, що вона розвіває леґенду про непереможність Росії"—пише бостонський „Трейвелер", витягаючи з цеї книги ще такі багатомовні висновки: „Українці є найбільшою меншинною групою в Совєтському Союзі. Вони мають величезні націоналістичні почування. Їхні російські пани, зокрема комуністичні, брутально над ними знущалися. Вони борються за волю. Проф. Меннінґ вважає, що ми повинні недвозначно стати по боці української незалежности, зокрема відкидаючи домагання теж анти - комуністичних російських імперіялістів, монархістичних залишків, Керенського та їх поплентачів, які бажали б зберегти неподільність Росії після поразки комунізму". Такі і подібні заввaги та висновки з нового твору проф. Меннінґа подибуємо теж в „Таймсі", Луісвіл, „Бук Ревю Дайджест", Ню Йорк; „Ситизен", Колумбух, Огайо, та в цілому ряді інших більше і менше відомих видань з цілого великого простору Злучених Держав.

МОЖЛИВІСТЬ НОВОГО КОМПРОМІСУ В ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

Токіо, 4. грудня. — На переговорах в Панмунджом створилися можливості нового компромісу між аліянтами і комуністами відносно ґарантій перемир'я, як комуністи діяметрально змінили своє дотеперішнє становище та погодилися на аліянтську пропозицію в справі „замороження" теперішніх військових сил в Кореї після підписання перемир'я, та на контролю виконання постанов того перемир'я. Проте, комуністи застерегли собі, що цю контролю повинні виконувати „невтральні". Аліянтські представники на сьогоднішніх нарадах поставили комуністам понад 20 конкретних питань для вияснення їхнього становища, але комуністи не потрапили дати на них вичерпуючі і задовольняючі відповіді, застерігаючи собі час на простудіювання тих запитів і підготовки відповідей. Натомість обі делеґації погодилися, щоби створити окремий підкомітет, який складався б з двох аліянтських і двох комуністичних представників та який мав би за завдання — простудіювати, перевірити і узгіднити нові комуністичні пропозиції відносно ґарантій і контролі перемир'я. З аліянтського боку до цього підкомітету увійшли ген. Годес і ген. Говард Тирнер, а з комуністичного боку один північно-корейський і один китайський генерал. Пригадується, що підкомітет в тому самому складі попередньо досягнув порозуміння в справі демаркаційної лінії. В своїх запитах аліянти бажали б головно довідатися подробиці комуністичних пропозицій відносно контролі „невтральними" здійснювання постанов перемир'я по обох боках демаркаційної лінії на цілій території обох частин Кореї. Комуністи теж не назвали тих „невтральних", що мали б контролю здійснювати. Крім того, аліянти запропонували зі свого боку, щоб негайно створити ще один підкомітет, який відразу взявся б за перевірку та підготовку даних відносно аліянтських і комуністичних полонених, щоб можна було перевести виміну ними негайно після узгіднення дальших передумов і остаточного підписання договору про перемир'я.

БРАВУРНИЙ ДЕСАНТ АЛІЯНТСЬКОГО ВІДДІЛУ ЗА ЛІНІЯМИ ЧЕРВОНИХ

Токіо. — Відділ американської морської піхоти і британських диверсійно-десантних військ (коммандос) зробив минулої неділі сміливий десант 170 миль на північ від 38-мої паралелі, виконуючи бравурний рейд. Десант виконано з американського швидкоплавного транспортового корабля Горас А. Басс на східному побережжі Північної Кореї в районі Танчон, коло 25 миль на південь від Сонґджін. Десант зроблено під прикриттям безмісячної ночі та кулеметного і гарматного вогню з десантного корабля та американського нищильника Сінґі. Висадившись на сильно укріплений комуністами берег, аліянтські війська знищили всі прибережні укріплення, висадили залізничний тунель, знищили місцеві військові магазини та залишивши за собою десятки комуністичних трупів, вернулись назад, маючи між собою тільки двох поранених, але без будь-яких смертних випадків. Щойно тепер аліянтське командування повідомило, що воно вже від довшого часу практикує подібні несподівані десанти за ворожими лініями, що має велике стратегічне значення для аліянтів.

„МЕРТВА ТОЧКА" ВЖЕ НА ПОЧАТКУ ПЕРЕГОВОРІВ В СПРАВІ РОЗЗБРОЄННЯ

Париж. Представники Злучених Держав, Британії, Франції і Совєтського Союзу тільки почали в понеділок запропоновані арабсько-азійськими країнами таємні розмови в справі узгіднення східно-західних пропозицій щодо роззброєння, і вже мали попасти на „мертву точку" суперечностей, бо совєтський міністер А. Вишинський рішучо обстоює свою думку, щоб Генеральна Асамблея ухвалила заборону атомової зброї ще заки буде встановлена будь-яка контроля зброєнь. Се є та сама проблема, що становила головну перешкоду в східно-західних переговорах і дебатах на тему роззброєння та контролі атомової зброї вже від 1946-го року. Проте, згідно з заявою голови Асамблеї д-ра Падільо Нерва, на вчорашніх нарадах наступила „широка і сердечна виміна поглядів". З уваги на створену домаганнями Вишинського „мертву точку" в нарадах, західні представники запропонують правдоподібно, щоб цю точку залишити та перейти до обміркування інших проблем загального роззброєння і його контролі.

НОВІ КЕРІВНІ ОРГАНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

З канцелярії Українського Вільного Університету в Мюнхені, Німеччина. повідомляють, що там з кінцем жовтня відбулися Загальні Збори Професорської Колеґії, на яких обрано нові керівні органи Університету на 1951-52 академічний рік в такому складі: проф. д-р І. Мірчук — ректор; проф. Микола Васил́ів — проректор; філософічний факультет: — проф. д-р Володимир Кубійович — декан, проф. Петро Курінний — продекан; факультет права: проф. Василь Гришко — декан, проф. д-р Юрій Студинський — продекан; Кураторія УВУ: проф. М. Васил́ів і проф. П. Курінний; Контрольна Комісія: доц. д-р Лев Ребет, проф. д-р О. Кульчицький і проф. Володимир Державин; Університетський Суд: проф. д-р В. Орелецький, проф. Ю. Бойко і доц. д-р О. Юрченко. Зимовий семестер на УВУ мав початися з днем 5-го листопада 1951 р.

ВИСОКЕ НАУКОВЕ ВІДЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСОРА О. ГРАНОВСЬКОГО

Сейнт Пол, Минн. Три краєві американські наукові товариства: Американська Асоціяція Економічних Ентомологістів, Фітопатологічне Товариство Америки та Американське Картопляне Товариство запросили відомого українського вченого і громадянина, професора Міннесотського університету д-ра Олександра Грановського, приготовити доповідь для наукових нарад, що почнуться 13-го грудня в Сінсінаті, Огайо. Тільки п'ять науковців було вибраних цими трьома Товариствами, які нараховують багато тисяч членів, для наукових доповідей на цих нарадах. Темою доповіді проф. Грановського буде: „Роля інсектів в продукції якости і кількости картопель". Український загал і українські вчені з гордістю зустрічають це високе наукове відзначення проф. Грановського.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МАЛЯРІВ В МОНТРЕАЛЬСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Монтреал, Канада. (Д-р. Ю. Р.). — Заходами Центру Слов'янознавства і під протекторатом ректора Монтреальського Університету Єп. Моро — відкривається дня 7-го грудня ц. р. в залях цього університету виставка образів слов'янських артистів-малярів. З українських малярів згодилися взяти участь у виставці такі мистці: М. Бутович, М. Білинський, Я. Гніздовський, С. Гординський, М. Кульчицький, Я. Кульчинцький, П. Ковжун, А. Гриченко, Г. Мазепа, Н. Русова, М. Михалевич, Л. Перфецький. Крім того буде виставлено кілька образів з приватних збірок, як то: Л. Гец, А. Кіяченко, О. Кульчицька, М. Мороз, І. Труш. Виставка має тривати до 22-го грудня.

● **„Простий" вояк в таборі Кемп Кілмер, Н. Дж.,** Андру Рунифт, служив від 12 року життя по черзі, в німецькій, французькій армії, заки вступив добровільно до американської. Він родом з Альзації, яка змінила власників.

● **Студент з гайскул у Вічіта Фолс, у стейті Тексас, став поліційним детективом,** щоб зламати змову продавців наркотиків серед шкільної молоді. Штука вдалася.

АЛІЯНТСЬКІ ВТРАТИ В КОРЕЇ: 108.621 КОМУНІСТИЧНІ: 1,402.504

Париж. — Генеральний секретаріят Об'єднаних Націй повідомив, що дотеперішні аліянтські втрати в Кореї виносять 108,621 вбитих, поранених і пропавших в акції. В цю кількість не враховані втрати південних корейців, які, згідно з останнім повідомленням ще в червні, виносили 212,544 вбитих, поранених або пропавших. Втрати комуністів в тому самому часі — згідно з підрахунками американського департаменту оборони — виносили по день 13-го жовтня — 1,402,504 вояків вбитих, поранених або полонених. Із загальних аліянтських втрат є — 16,805 вбитих, 76,644 поранених і 12,361 пропавших. З усіх цих аліянтських втрат найбільше, бо вже 100.883, отже 93%, припадає на Злучені Держави. Втрати інших аліянтів виносять: Франція — 152 вбитих, 172 поранених і 14 пропавших, разом 338; Канада — 106 вбитих, 130 поранених і 4 пропавших; Австралія — загальні втрати 604; Филипини — 276; Колюмбія — 176; Голяндія — 200; Нова Зеландія —58; Південна Африка — 23; Бельгія—Люксембурґ — 83; Туреччина 1,920; Греція — 312; Сіям — 135. Не подано британських і етіопських втрат.

● **Західні високі комісарі в Німеччині** знову запевнили західно-німецький уряд, що вони не підуть на жадну угоду зі Совєтами в німецьких справах, не порозумівшись раніше з німецьким урядом.

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР НА ВІДВІДИНАХ В ЛОНДОНІ

Лондон. Канцлер Західно-Німецької Федеральної Республіки, д-р Конрад Аденауер, приїхав до Лондону на перші офіціяльні відвідини та з виразною метою відновити приязні стосунки між обома країнами. Майже рівночасно секретар закордонних справ Іден заявив в парляменті, що західні великодержави бажають приспішити закінчення переговорів в справі контрактового мирового договору з Німеччиною, на підставі якого цій країні має бути привернена суверенність. Д-р Аденауер є першим німецьким канцлером, що відвідав Британію за останніх 20 років; він є теж першим німецьким міністром, що приїхав на офіціяльні відвідини до Британії після війни і з нагоди його приїзду в столиці Британії вперше замаяв новий червоно-жовто-чорний прапор Західньо-Німецької Республіки. В п'ятницю д-р Аденауер буде прийнятий британським королем. Його приїзд до Британії не має на меті жадних конкретних переговорів і є радше „місією доброї волі".

В СВІТІ

● **Про зустріч Сталіна із китайським червоним диктатором Мао Цетунґом в Москві вже цього місяця** довідуться з поінформованих джерел італійська преса. Ця зустріч мала б бути підготовкою евентуальної зустрічі між Сталіном та президентом Труманом і прем'єром Черчилем, якщоб президент Труман погодився на поїздку до Москви.

● **Індійський уряд заперечив твердження Джана Фостера Доллеса** про те, що Індія відмовилася підписати мировий договір з Японією тому, що цей договір не передбачує повну евакуацію американських військ з Японії, але тільки тому, що цей договір не признає Японії „чесного місця".

● **Єгипетське міністерство внутрішніх справ** відкликало дозвіл на побут в Єгипті шефові бюра агентства Асосієйтед Пресс, закидуючи йому „злу волю". Шеф цього бюра, Фред Сузі, повинен виїхати з Єгипту найпізніше до п'ятниці.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА СТОРОЖІ ПРАВДИ

Одне з найважливіших і рівночасно найтрудніших завдань американських українців це те прислівне вже їх поширювання правди про Україну та українські змагання. Потреби в цій галузі такі великі і такі наглячі, що тільки найбільшою увагою і наполегливістю всього нашого загалу можна бодай частинно виконати ці великі завдання.

Сьогоднішня гарячкова підготовка до війни—організування оборонних союзів, масова продукція та розвиток модерної зброї, організування і вишкіл нових дивізій, все це ведеться на тлі наявної вже психологічної війни. В етері і на папері та всіми можливими засобами пропаґанди теперішній ворог людства—червона Москва намагається втопити правду в повені своєї брехні, намагається обдурити і обманути світ, так як обдурила і обманула всі теперішні жертви свого варварського режиму.

Проте, кожний знає, яка ціна совєтській пропаганді, совєтській „науці" та всім совєтським твердженням. Проти пошесті совєтської брехні стоїть сьогодні санітарний кордон свідомости тої брехні в західному світі. Москва це без сумніву знає й тому вона докладає найбільших зусиль, щоб ці свої брехні якоюнебудь контрабандою поширити в західному світі таки ж самими західними засобами інформації. На це є багато можливостей і способів. Підшепти, продажні шкури та всілякі невігласи свідомо або несвідомо виконують ролю апостолів большевицької брехні у вільному світі, копаючи йому й собі самим яму. Злочином є большевицька брехня, хоча сьогодні вже є дуже мало наївних людей, що вірили б у совєтські слова і запевнення, але сто разів гіршим злочином є така брехня та перекручування правди у вільному світі, де панує свобода слова і думки, де немає держиморди, що наказував би не тільки говорити й писати, але й думати після одного шабльону.

Ми далекі від того, щоб в усіх неприхильних українській справі інформаціях і твердженнях добачувати тільки большевицьку руку. Усі ми добре знаємо, що правду відносно України та українських змагань поборюють з неменшим завзяттям і енергією всі інші російські імперіялісти, теж на еміґрації, роблячи тим самим ведмежу прислугу Америці та цілому вільному світові, включно з ними самими.

Незвичайно інтересний приклад такого замилювання очей вільного світу на українську правду викриває відомий наш вчений професор Маркетського університету, д-р Роман Смаль Стоцький в своїй рецензії на розділ про Совєтський Союз в 27-му томі „Енцикльопедія Американа", надрукованій в жовтневому виданні „Едюкейшинел Ревювер". Автор рецензії не тільки квестіонує надану автором цеї праці характеристику „видатних авторитетів" в ділянці знань про Совєтський Союз, але опісля аргументами та реєстром фактів доказує, що деякі з них є визнаними марксистами а інші згаданими генеральним прокуратором поплентачами комуністичної п'ятої колони. В дальшому проф. Смаль Стоцький пункт за пунктом доказує неправдивість тверджень цих „енциклопедистів" в багатьох ділянках, зокрема відносно українського народу та його змагань.

Інший приклад: З Т-ва Українських Інженерів передають нам відоме періодичне видання „Піпел Тудей" з 21-го листопада та звертають увагу статейки із серії про „нарід в холодній війні" п. з. „Вони ненавидять Сталіна". Там в коротенькій інформації аж два рази згадка про „українських сепаратистів, що співпрацювали з Гітлером, поповнюючи злочини в своїй власній батьківщині" та про „шефів українських банд".

Ці два конкретні випадки наводимо тільки для прикладу. Таких випадків все ще трапляється багато більше і тому ввесь наш загал, від професора університету починаючи, а на фабричному чи фармерському робітникові кінчаючи, мусить бути на сторожі тої української правди, що є теж правдою вільного світу. Кожний з нас по своїй спроможності повинен і мусить причинитися до поширення існуючих вже видань в англійській мові про Україну та включитися в кожну кампанію, що має на меті нові видання. Кожний з нас повинен бути апостолом української правди на місці своєї праці, між своїми сусідами, його дитина повинна дістати дбайливе українське виховання, щоб заступати і принагідно могти сказати українську правду між своїми товаришами в школі, ми мусимо використати кожну нагоду і кожну можливість, щоб запевнити тій українській правді перемогу, бо з нею переможе теж ввесь вільний світ.

Слова, гроші і діла в оборонній продукції

Виконання військових замовлень американською індустрією належить тепер до справ першої ваги. На випродуковану в американських фабриках зброю чекають вояки в Кореї, чекають армії майже всіх союзних країн і на неї чекають величезні завдання дома. Конґрес низкою ухвал вже ухвалив, що уряд може видати понад 146 більйонів долярів на збросння, а на найближчій сесії в січні наступного року Конґрес по всіх правдоподібностях апробує ще дальших 54 більйони долярів на оборонні видатки, та, що загальна сума на ті цілі виноситиме приблизно 200 більйонів.

З цеї загальної суми досі вже видано 35 більйонів, за 84 більйони зроблено замовлення а за 73 більйони ще мають бути пороблені замовлення. В кожному разі уряд має ще подбати, щоби за понад 112 більйонів долярів дістати потрібну зброю від краєвої індустрії.

Так виглядає справа грошей в оборонній продукції. Відносно діл — тепер власне ведеться полеміка. Конґресовий підкомітет готовости виступив з гострим закидом проти адміністрації, вважаючи, що він не доцінює важливости оборонної продукції та дозволяє на її зупинку цивільними потребами. В звіті цього підкомітету сказано, що оборонна продукція „загрозливо відстає" від передбачених плянів.

Директор оборонної мобілізації Чарлз Вилзон, після довгої конференції з президентом Труманом в Малому Білому Домі в Кій Вест на Флориді, заявив кореспондентам, що справи аж так зле не виглядають, що оборонна продукція тепер збільшується величезними ратами і виносить — беручи в рахунок кошти — два більйони долярів місячно а в 1953 році виноситиме два рази стільки. Вилсон теж заявив, що ця продукція впродовж останнього року збільшилася втроє та що вона вже дуже близько до тої висоти, яку передбачає плян. При цьому Вилсон додав, що має на думці „реальні пляни", а на „мрії" Пентаґону.

Публічна опінія хотіла б тепер знати дійсність в оборончій продукції, від якої може залежати „бути чи не бути" не тільки Америки, але й цілого вільного світу. Слова Вилсона заспокоюючі, але не цілком, якщо їх сконфронтувати з іншими словами і фактами. Загально відомо, що головною ціллю недавньої поїздки ген. Айзенгавера з Европи до Вашинґтону була власне справа необхідности приспішити оборонну продукцію та висилку військового устаткування аліянтським силам до Европи. Не дуже успокоює американську публічну опінію теж перестрога ген. Ванденберґа, шефа штабу авіяції, що наші повітряні збройні сили починають втрачати свою чисельну перевагу на фронті в Кореї. Висновків з того бодай би не приходилось робити.

Була б інша справа, якщоб країна не мала на це фондів, ресурсів або продукційних можливостей. Справа так не є, бо всі можливості існують, а проте в оборонній продукції, виходило б, таки є застій. Деякі господарські знавці заявляють, що продукція деяких типів літаків сьогодні ще відстає майже на пів року. Так само відстає достава керованих ракет, кораблів та деяких родів гармат.

Вилсон заявив, що починаючи від тепер, у нас гармати вже матимуть першенство перед маслом. Це дає деяку надію, але рівночасно зроджує побоювання, чи ці заходи не є дещо пізні. Господарські і військові знавці обраховують, що совєтська воєнна продукція — на американський рахунок виносить тепер коло 125 більйонів долярів річно. Американські знавці, включно з конґресовим підкомітетом, свідомі, що ця совєтська продукція зброї не ведеться на те, щоб свою країну боронити, тільки, щоб на інших нападати і тому теж треба вважати за цілком оправдані домагання, щоби відповідно наладнати й приспішити справді оборонну продукцію американської індустрії.

Іван Кедрин.

Терпець в українсько-жидівських розмовах

Приємно ствердити, що стаття автора цих рядків „За чистий стіл з жидами", друкована недавно у „Свободі", дійшла до відома відповідальних жидівських кіл за посередництвом поважного жидівського часопису в ЗДА й поважного жидівського публіциста. Зате дуже неприємно ствердити водночас, що безпосередній відгук, себто згадана жидівська стаття, писана у такому злісно-придирчатому тоні і повна таких історичних фальшів та вічно повторюваних образливих невірних закидів, що тільки добро самої справи — українсько-жидівські взаємини — і згаданий поважний характер часопису й публіциста кажуть над тією жидівською відповіддю зупинитись, зреферувати її українському читачеві та продовжувати дискусію.

У часописі „Дер Туґ" з 9 листопада ц. р. д-р Бикль починає свою відповідь від трохи дивної претенсії, чому українці взагалі та я зокрема щойно тепер пригадали собі потребу наладнати відносини з жидами, і чи не треба було писати про це негайно після закінчення війни. Шановний автор переочує, що і я і всі українські еміґранти, що вийшли з рідного краю при останньому „великому ексодусі", знаходились ще розмірно недавно в Европі, в ситуації дуже незавидній не тільки для одиниць, але й всього українського скитальського загалу, коли перш усього треба було лагодити свій власний внутрішній хаос, зрозумілий після тієї трагедії, що її пережив за другої світової війни і після неї не тільки жидівський, але й український нарід. Тільки мимоходом можна згадати, що напр. автор цих рядків до 1948 року взагалі до ніяких газет не писав, а коли сьогодні українсько-жидівська тематика зактуалізована на сторінках преси, то це дісться не випадково, під поштовхом акції західно-німецького парляменту, а просто тому, що внутрішньо-українські справи, далекі від ідиллі, все таки наладнані й упорядковані в Европі й Америці настільки, що українські політики й публіцисти можуть виходити на ширше поле української проблематики. І до цієї проблематики, поруч із питанням нав'язання і затіснення зв'язків з різними народами, належить злагода поганих українсько-жидівських відносин. Ці відносини погані тому, що в історії українсько - жидівських взаємин діялось багато такого, діялось на українській землі і поза нею, на чужині, від чого і українські і жидівські душі накипіли жалем. І ці смертельні жалі, претенсії й взаємні обвинувачення тягнуться по нинішній день, притьмарюють здоровий глузд і все ще вони не дозволяють кермуватися єдиним правильним критерієм, що тут повинен діяти: інтересами сучасности й майбутности обох народів.

Стаття д-ра Бикля є яскравий, пророчистий доказ вищезгаданого. Вся вона присвячена оспорюванню нашої тези, що ніколи ніяка українська відповідальна громадська (тим паче державна) верхівка не плянувала і не переводила винищування жидів. Д-р Биркель пригадує часи Богдана Хмельницького й Симона Петлюри. Заявляє, що „важко повірити, щоби він (Хмельницький) всю жидівську різню перевів тоді без пляну", додає до того, що жидам байдуже, чи Петлюра нищив жидів „з пляном чи без пляну", й доходить до висновку, що сумнівну вартість має злагода між народами, коли в одному народі вважають національними героями тих самих діячів, які для другого народу є символами їхнього винищування . . .

Стаття д-ра Бикля характеристична для жидівської, навіть найповажнішої, публіцистики: вона не рахується з усіми тими історичними фактами, які йдуть в розріз з тезами, що їх прийняла жидівська історія, як ненарушні правди, хоч би вони й спиралися на фактах уявлених. Жидівські публіцисти вічно повторяють ті самі твердження, не слухаючи тверджень протилежних і навіть не входячи в дискусію з ними. Далі: вони вперто промовчують причини, які довели до антисемітизму тих низів, що свої при-

(Докінчення на стор. 3-тій).

Володимир Оренчук

На сторожі дослідів української мартирології

Серед еміґраційних буднів непевного політичного життя в повоєнній Німеччині і тодішнього хаосу, якому в жертву віддано життя багатьох людських одиниць, — ініціят. група осіб, на яких ще тяжіло мряковиння концентраційних таборів, взяла на себе відповідальний обов'язок досліджувати українську мартирологію. По кількох нарадах з представниками української науки і по устійненню тексту статуту створено тіло під назвою: „Науково Дослідний Інститут Української Мартирології". Організаційно це була клітина Ліги Українських Політв'язнів, з якої саме вийшла думка будови Інституту і вона мала фінансувати різні його публікації, побудована зовсім на автономних принципах зо своїм власним статутом, бюджетом і вибираною раз в рік дирекцією.. Підставою членства Інститут були українські науковці, члени Українського Вільного Університету. Вони творили ядро Інституту і кермували ним. На першому загальному з'їзді, який відбувся восени 1946 в Мюнхені затверджено статут і вибрано керівні органи. На цьому ж самому з'їзді схвалено цілі і завдання Інституту, з яких одна з них була напрямною — досліджувати українську мартирологію в історичному аспекті, збирати матеріяли і опубліковувати їх. Сповняючи постанову Загального Збору, дирекція Інституту повела роботу в таких напрямах: а) вивчати історичну мартирологію з 18 і 19 ст. В тій цілі наукові співробітники приготовили свої праці до друку як: „Гетьман Пилип Орлик" — проф. Б. Крупницький, „Мазепинська еміґрація" — д-р Д. Олянчин, „Нариси з української мартирології" — проф. О. Оглоблин, „Мартирологія Т. Шевченка" — проф. В. Петров, б) вивчати мартирологію України підчас німецької окупації. З тої ділянки видруковано працю д-ра В. Янова: „Німецькі концтабори" і зібрано документальні матеріяли, яких частина була видрукована в „Літописі Політв'язня", органі ЛУПВ, в) вивчати теоретичні проблеми мартирології, до яких належить поважна праця д-ра В. Янова під наг.: „Психологія політв'язня" і г) і досліджувати мартирологію України під совєтською окупацією. З цеї ділянки приготовлено до друку збірну працю наших науковців під наг.: „Збірник Сучасної Мартирології". Автори її це переважно живі свідки совєтського режиму, які тоді жили в масових скупченнях в Німеччині. Змістом ця праця охоплює мартирологію зо всіх ділянок національно суспільного життя на Україні під большевиками, як науки, освіти, виховання, церкви і економіки. В основу ції праці поставлено вияснення як за завісою пропагований большевиками свободи розвитку многогранного н а ціонального життя нищено всеціло найменший прояв українського духа і все те, що не було співзвучне з лінією компартії. На підставі офіційних джерел, совєтської статистики, пресзвідомлень, рішень компартії доказано облудливість большевицької політики. Сама праця охоплює п'ятнадцять друкованих аркушів. Крім зазначених статтей, поміщено теж спомини жителів - в'язнів різних совконцтаборів, список жертв совтерору науки, мистецтва, культури і бібліографічний список.

Ця збірна праця під сучасну пору являється одною з дуже поважних та надзвичайно актуальних. Вона з одної сторони допоможе нашим братам, які десятки літ тому лишили свою батьківщину і зараз опинилися в таборах різних Міжнародніх Орденів пізнати її в справжньому обличчю і тим самим зберегти їх при українському таборі, з другої сторони дасть американському світові незбиті доказц совтерору, масового винищення провідної верстви українського народу, пропагованої мнимої рівноправности, в ім'я якої ліквідуються менші народи і віковічного російського імперіялізму, що протягом останнього століття як марево-поїзд суне на захід та пожирає тисячлітні надбання західньої культури. Освідомлення західнього світу про цю псевдо месіяністичну ролю російського народу без огляду на його краску й ідеологічний блахман, яку він здійснює в найжорстокіший спосіб в ім'я визволення з „капіталістичного гніту" — може ще своєчасно здержати навалу сучасного Джинґісхана та заощадити мільйони жертв повоєнного світу.

Збірник цей саме перебрав на себе цю функцію і своїм важливим змістом хоче представити загалові ці облудливі ідеї совдеспотії. Чи він зможе це в короткому часі здійснити залежатиме від видавця. А покищо він припадає порохом. Однак дирекція Інституту не зневірюється і продовжує свою працю далі. Постійна кореспонденція між науковими співробітниками, нові ідеї, нові пляни — оце теперішня праця членів дирекції і наукових співробітників.

Для відзеркалення, якою повагою втішаються наукові праці наших співробітників, пригадаю поїздку члена дирекції Інституту д-ра В. Янова до Швеції на з'їзд психологів, на якому він прочитав працю затверджену редакційною колеґією Інституту. Високонаукову вартість її і надзвичайно оригінальну тематику відмітили всі кореспонденти е в р о пейських пресконцернів..
ституту проф. О. Оглоблин переїхав на сталий побут до ЗДА і цілий ряд наших наукових співробітників опинилися тут — то сміло можу запевнити українське громадянство, що Інститут подвоїть свої сили і своїй потребуючій батьківщині не одну принесе користь в цілі її визволення, розросту і величі.

Ор. Чорногірський.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТИН

3)

Хоча це було протиправним судити полонених вояків, але москалі цього не додержувалися, як зрештою поводилися вони протягом цілої своєї кривавої історії. Всіх викликали по черзі до ВЧК в Москву. Відвозили закритими автами, відомими пізніше під назвою „чорних воронів", під дуже сильною охороною військ „особого назначення", або „чекістів". Сам табір охороняли т. зв. „інтернаціональні полки", що складалися головно з бувших полонених мадярів, а також лотишів і китайців. Само ВЧК знаходилося тоді на одній вузькій вулиці недалеко від Кремлю близько будови, над якою повівав чорний прапор анархістів, одинокої організації, яку ще в той час толерували в себе комуністи.

Коли мене привезли на допит, то в той саме час вислухували ген. шт. підполк. УГА Шаманека, про якого кружляли вістки, що він загинув при спробі перейти через Дністер на український бік. Генерала Ціріца також держали поза нашим табором, в одній з московських в'язниць. Ті, що сиділи разом з ним, переказали потім, що після одного допиту він більше не повернувся.

Все в ЧК було червоно-бордового кольору, столи, стни, і т. д., за винятком хіба м'яких крісел, які були обтягнені зверху кропив'яними мішками, щоб не виглядали дуже по-„буржуйськи". Мені дали виповнити анкету в російській мові, в якій було понад 200 різних питань, що охоплювали все життя людини. Головні питання відносилися до часів військової служби в арміях, які боролися проти Росії, а зокрема проти большевиків.

Я насамперед заявив, що якнайгостріше протестую проти нарушення М і ж н а р о д н о г о Права про трактування полонених і проти незаконного суджения мене чужим судом. Народжений Галичини, я ніколи не буь громадянином Росії а тим самим росіяни не мають найменшої підстави судити мене. Нічого однак не помагало. Я випознив анкету українською мовою. На більшість запитань давав виминаючі відповіді, або вигідні для себе. Це все було однак тільки пустою формальністю, бо ВЧК мало вже зібрані про кожного всі потрібні відомості. На другий день мене викликали знову та наказали виповнити анкету російською мовою при чім зазначили, що їм докладно відомо, що я добре нею володію. Потім викликували ще один раз та питали, чому у відповідях я не подав деяких відомостей, які торкалися часу моєї служби в Осадному Корпусі (полк. Е. Коновальця) в Києві. Я іронічно запитав, як можуть мене москалі судити за сепаратизм, коли в той час твердять, що Україна Самостійна і має свої Суверенні Уряди та Суди? Мені не відповіли нічого і казали охороні відвести. Потім вже більше не викликали. Були однак такі, що вже з першого допиту не верталися. Були такі, що їх засуджували без окремого допиту, зараз по виповненні анкети та зразу кудись буцімто відвозили. На запит друзів чи то рідних, куди їх везуть, звичайно відповідали, що на інше місце, а деколи казали ще й видати їх речі, ніби для пересилки на нове місце. Вироку нікому не виголошували, або наперед мали вже відповідне рішення. Більшість старшин загинула в казематах ВЧК і десь похована в ліску під Кожуховом, як потім польські старшини в ліску під Катином. Деколи везли чоловіка в невідоме, а дружина з дітьми залишалася в таборі. (Цих жінок було тут лиш кілька).

Одного дня наказали і мені та 16-м іншим негайно збиратися з речами для переїзду на інше місце. Була це група наймолодших віком старшин УГА і я один з Корпусу Січових Стрільців. Тільки в дорозі випадково довідалися ми, що за „український сепаратизм" ми всі засуджені на досмертні примусові роботи на півночі в районі Соловецьких Островів. Нас не повезли зразу на місце призначення, а п е р е д а в а л и етапами. На деякий час ми опинилися в Ярославлі, на північ від Москви. Розмістили під голим небом в одному обведеному високими мурами та укріпленому манастирі. Тут викликали нас уже тільки за нумерами. Не буду спинятися, над умовами, які тут панували. Були вони жахливі. Багато, головно старших, не могли перенесто цих фізичних і моральних знущань. Неначе нині бачу, як один старший урядовець УГА, якого відділили від сина та дружини, засилаючи сюди самого, діставав ознаки божевілля. Одного дня він розбігся, з розгону вдарився головою об мур і згинув на місці. Так закінчив свої страждання.

В цьому таборі була також деяка кількість полонених вояків Польської Армії, а між ними було декілька українців. Вони були відділені від нас колючими дротами. Говорити з ними було можна, але лише принагідно. Від них довідався я, що через цей табор перейшло вже більше транспортів полонених українських старшин в напрямі Соловецьких Островів. Залізничні транспорти мали скерування на Архангельськ.

Лише дехто попадав на роботу поза табір. Під час такої праці вдалося втекти сот. УГА А. Королюкові (чи Корольчукові), якого потім стрічав я в Німеччині та який мав виїздити до ЗДА. Згодом вдалося втекти ще двом кол. Усусусам, а пізніше старшинам Корпусу Січових Стрільців чот. Кліпкові та пор. Сташинському. Ще скорше втік з поїзду в Москві майор Мартинович. Мені невідомо, при якій нагоді вирвався автор брошури про Кожухів пор. Герасимович (чи Герасимчук). Мені вдалося втекти аж з Архангельська. Коли по довгих митарствах я дістався в рідні сторони, то ще повернувся був пор. УГА Бохин, жид, мій шкільний товариш з коломийської гімназії. Більше ні про кого не було чутки, щоб повернувся з московського пекла. Отже безсумнівно всі загинули, вимордувані. Потім порозстрілювали під різними закидами також тих, які були засуджені зразу тільки на примусові роботи. Тільки п'ятьом українцям та одному жидові, старшинам Галицької Армії та Армії УНР вдалося уникнути долі інших 900, яких москалі знищили. Цим також були нарушені постанови Женевської Конвенції про поводження з полоненими. Цілий світ повинен усвідомити собі, що москалі ніколи не додержувалися жадних міжнародних умов.

Нині не можуть москалі скинути вини за цей злочин на кого іншого, як це хотіли робити з убивством польських старшин під Катином. Гітлера ще не було тоді на овиді, а жадна інша Армія не була тоді на терені СССР. Коли б і тепер вони хотіли це заперечувати, то нехай наперед дадуть відповідь Міжнародній Слідчій Комісії, де поділилися: командарм У. Г. А. ген. Микитка, його начальник булави ген. Ціріц, от. УСС інж. Дудинський, отам. УСС (і учасник Листопадового Зриву) Сень Горук, легендарний чотор УСС, а потім сот. Іван Цяпка та всі ті інші старшини, урядовці, підстаршини, а то й вояки Українських Армій, яких, як полонених вояків Суверенної Української Держави вивезли були зразу до Кожухова під Москвою, судили в Москві, а потім знищили, як поляків під Катином?

Кожухів, лежить за межами України, як Катин за межами Польщі. В ньому були масові розстріли полонених українських старшин. Тому Кожухів можна сміло назвати українським Катином, як Катин можна назвати польським Кожуховом. Проминуло чимало часу від тих жахливих кожунівських та покожухівських днів. Багато імен мучеників вилетіло вже з пам'яти та всіх їх не міг я й знати. Пишу це тому, що може ще є живі свідки, які знають, хто саме з їхньої рідні та знайомих був вивезений до Кожухова, а потім загинув. Напевне деякі імена буде пам'ятати ще п. сот. Корольчук. Так можна б зробити бодай приблизний виказ жерт московського насильства над полоненими вояками Українських Армій, щоб потім запропонувати його Міжнародньому Трибуналові, який судитиме московських воєнних злочинців, найбільших, яких знає культурний світ.

Нехай ці рядки будуть причинком і заохотою для інших, щоб і від себе написали дещо про цей Український Катин.

(Закінчення).

ПОДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШОГО ІМЕНІ НЕ ЗАБРАКЛО У ВЕЛИКОМУ КУЛЬТУРНОМУ РЕФЕРЕНДУМІ! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ"!

„ДОБРИЙ ВЕЧІР ТОБІ, ПАНЕ ГОСПОДАРЮ"!

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Наближається велике Свято РІЗДВА ХРИСТОВОГО.

Українська зоряна ніч. Сніг рипить під ногами і веселий гомін безжурної молоді.

То йдуть наші колядники від хати й до хати, славословлять Народження Христа та вітають своїх батьків — матерів — господарів статечних із Великим Святом.

Так було тисячу літ на нашій Рідній Землі.

Та наступила чорна хмара й застелила зорі і місяць. Ворог загарбав нашу Землю і править свій кривавий бенкет.

Не сміє наш народ колядувати, прилюдно Христа славити і господарів статечних вітати. Бо господарів нині на Україні нема, є лище німі раби.

Та не всю Україну опанував ворог. Є велика Українська Громада на вільній землі Американській і перед цілим світом мусить засвідчити вона, що не вмерла душа наша, не вмерла воля. Що пам'ятаємо ми про батьків-матерів наших на Україні, про лицарів хоробрих по лісах і степах українських земель, про братів наших на скитальщині.

То ж нехай не буде міста і містечка по всій Землі Американській, де б не пролунала наша стародавня коляда! Во славу Христа Народженого, во славу великого змагання нашого народу за правду і справедливість.

Український Конґресовий Комітет Америки закликає свої Філії — Відділи, Місцеві, Центральні та Об'єднані Комітети, щоби разом зі всіма іншими організаціями та установами, особливо ж організаціями молоді, щиро і ретельно підготовили та перевели Коляду.

Увесь прибуток від Коляди, згідно із традицією, призначається на наші національні потреби і віддається до Українського Народного Фонду.

Комітет бажає усім радісних Різдвяних Свят та щасливого Нового Року!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ.

Ukrainian Congress Committee of American
P.O. Box 721 Church St. Annev, New York 7, N. Y.

Грудень 1951.

Терпець в українсько-жидівських розмовах

(Закінчення зі сторони 2)

мітивні інстинкти виладовували на жидах в часах історичних завірюх. Я ще не стрічав ніодного жидівського голосу, який колинебудь і денебудь висловив жаль з приводу напр. загально відомої солідарности жидів із чужою панівною нацією і верствою на українських землях, на шкоду українському автохтонові. Безцеремонність, з якою жидівські публіцисти, навіть того високого типу, як д-р Бикль, кидаючи найважчі обвинувачення в сторону українців, видна напр., у такому реченні: „... А організована різня, що її на жидах у містечках Галичини й Буковини переводила українська інтеліґенція і селяни під німецькою і румунською командою в р. 1941...". Ясно, що д-р Бикль пише ті слова глибоко вірячи, що пише страшну для жидів і українців *правду*. Коли йому казати, що повторює *фальші*, бо ніколи такого не було, що пише про відносини, про які видко не має ніякого уявлення, а знає із зачутих леґенд, то він — очевидно — не повірить. Так само, як не хоче подумати й відповісти, чому жиди ворожі до українців, а не до дійсних антисемітів росіян, і чому ніколи не пишуть про повінь погромів та вуличних протижидівських хуліганств за часів післяверсальської Польщі, за польський погром жидів у Львові, Мінську Мазов., і т. д. і т. д.

Тому у розмовах з жидівськими діячами треба мати святий терпець. Треба їм „паки і паки" повторяти всім нам віддавна відомі правди, канони української історично-політичної думки. Отже: що Богдан Хмельницький боровся з Польщею, а не з жидами; що він підняв велике всенаціональне повстання проти Польщі; що він творець української Козацької Держави; що він вславився, як полководець, що розбив у кількох битвах Польщу, по всьому тодішньому політичному світі, що висилав до нього своїх послів; що у великій революції, яку він підняв, терпіли жиди не від нього, „Гетьмана Війська Запорізького й Усієї України", і не від козацьких полків, частин реґулярної армії, а від черні, яка мстилася за те, що жиди лучилися разом із польською шляхтою і спиралися на польську шляхту, у тодішній соціяльно-господарській структурі в Україні, на нещастя і зло українського люду, і що в цьому був винуватий не Хмельницький, а той соціяльно-економічний устрій, введений Польщею, і роля жидів у ньому. І що Симон Петлюра був був також головою відродженої української держави і що це був також час революції і що не тільки Петлюра не винищував жидів, а активно з протижидівськими ексцесами, що їхні методи придумали й защепили царські поліційні адміністратори, — боровся. І що ні Хмельницький, ані Петлюра не є українськими національними героями, а саме головами української держави в різні історичні періоди, і що жидівські історики й публіцисти щонайменше страшенно упрощують і примітивізують історію, коли з іменами голов держав в'яжуть власні втрати, не турбуючись їхніми посередніми й безпосередніми причинами.

Бо коли жидівські патріоти мають тільки жаль і то тільки до українців, то вони може оправдані психологічно, але не оправдані політично й науково,, не оправдані розумово. І вони мусять здати собі справу з того, що не тільки їхні душі накипіли жалями й претенсіями, але й українські, і мусять навчитися так само спокійно і терпеливо вислухувати тих жалів, як ми вислухуємо їхніх. Так довго, як вони взагалі будуть *виключно* порпатися в минулому й трагічних переживаннях минулого. Очевидно, над минулим, до того й розмірно недалеким, так швидко не можна перейти до денного порядку, не можна його забути. Психологічно це теж зрозуміле. І ми, українські історики, політики й публіцисти, далеко не стоїмо на становищі, що українська сторона не зовсім винувата. І готові вичисляти ці вини. Але хочемо, щоб із п'єдесталу непомильности й безвинности жидівської історичної ролі українських землях зійшли жидівські керівники, які навчилися виступати виключно лише, як прокурори й одночасно судді. Це не добре вживати в дискусії того тону, що його вживають жидівські дискутанти. І ми свідомі, що наш тон і наші арґументи дратують жидів. Але маймо взаємний терпець! Бо той стан, який нині панує між українцями й жидами, направду корисний тільки для „того третього", що він в очах жидів теж не існує, а проте є найреальнішою силою, що б'є обидва народи.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бостон, Масс.

Об'єднання в громаді

День 25 листопада буде записаний в історії українців Бостону і околиці товстими буквами. По довгих стараннях української прав. громади в Бостоні і Буковинсько-Української Православної Громади в Кембридж, Масс., вдалось заключити церковну єдність. В той день перед полуднем була відправлена Служба Божа в українській мові яку передано теж через телевізію, станція WBZ, а „Голос Америки" передавав її в Україну.

Службу Божу відправляло три українських православних священики: о. Пітрат В. Каськів, парох Буковинської Прав. Церкви ім. св. о. Миколая; о. І. Голутяк, парох Укр. Прав. Церкви Вунсакет, Ровд Ай. і о. Є. Королишин, парох Укр. Правосл. Церкви в Бостоні, Масс. Співав хор укр. церкви з Бостон під проводом молодого диригента Антона Пащака. Заповідач в телевізії і радіо насамперед проголосив, що в Злучених Державах існує Українська Православна Церква, яка на Україні зазнала страшного переслідування від безбожницького комунізму. В Америці вона має повну волю розвиватись як самостійна церква українського народу.

Важніші частини Служби Божої пояснював по-англійськи молодий студент з Гарвардського університету, Володимир Боднар, син о. И. Боднара.

Пополудні того дня відбувся з нагоди поєднання спільний бенкет, що ним проводив молодий наш громадянин, інж. Андрій Прохніцький. Забирали голос провідники обох громад, та Отці Духовні і всі вони висказували радість з приводу тої важної події — об'єднання. Рівно ж постановлено будувати величаву Церкву і Народний Дім, що могли б помістити тисячі українців.

На кінець Хор Бостонської Церкви під проводом о. Є. Королишина відспівав дві пісні укладу Вортнянського і наш гимн — Ще не вмерла Україна.

Ця історична подія залишиться на все життя в пам'яті обох громад.

М. Давискиба

Бетлегем, Па.

У 33 річницю Листопадових Днів

Свято відбулося 11 листопада старанням укр. греко-катол. церкви ім. св. Иосафата. В цей день ввечорі відправив місцевий парох о. Євген Цегельський в сослуженні о. Івана Михайліва панахиду за поляглих вояків, які поклали свої голови в обороні Української Держави. Церква була прикрашена, а серед неї уряджено могилу. Усі свідомі парафіяни заповнили церкву. Після церковної відправи усі присутні перейшли на церковну залю, де відбулося святочна академія.

Академію відкрив о. Євген Цегельський. По відспіванні амер. гимну гарний змістовий реферат виголосив п. Іван Стасів. З черги виступали зі своєю програмою шкільні діти місцевої школи, котру проводить п. Гнат Волозюк. Були ними виконані стрілецькі пісні, переплітані деклямаціями: З. Шурів виголосив „Не миритись милі браття"; З. Балазюк вірш „Україна"; К. Карпяк „І в мене був свій Рідний Край" і О. Тарас „Я дитина українська". З черги церковний мішаний хор співав такі пісні: „Чорна ріля", „Гей брати, воскресну пісню" ... та „Не пора". Вірші виголосила панна М. Цегельська та п. Гентиш. На закінчення відіграно сценічну картину в двох діях „За Свободу".

Підготовкою шкільних дітей, хорових точок і вискавкою займався п. Г. Балазюк. При кінці п. Іван Малицький подякував всім, що своєю присутністю звеличали свято. Свято закінчено українським гимном.

В церкві і на залі переведено збірку, яка дала суму $83,75. По відтягненні дрібних видатків остало $71.50 з котрий $35.75 вислано до Українського Конґресового Комітету в Ню Йорку і таку ж суму до Укр. Запомогового Комітету в Стемфорді.

Присутний

● 10 ворожих бомбардувальників і 5 боєвих турбо-літаків збила алянтська авіяція в Кореї впродовж останніх двох днів, не зазнавши в тому самому часі жадних власних втрат.

● Чотири китайці з Сан Франціско, відмовилися платити викуп за свою маму, яка живе в Китаї. Вони кажуть, що комуністи однаково вб'ють маму. Це американські комуністи прислали їм жадання заплатити за маму, щоб її не вбили в Китаї.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Л. КОВАЛЕНКО В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк. — В найближчу п'ятницю, 7-го грудня, в Літературно - Мистецькому Клюбі матиме свій Авторський Вечір Людмила Коваленко, яка прочитає свою п'єсу: „Приїхали до Америки". Вечір, що відбудеться в приміщенні Клюбу — при 149 2га евеню, почнеться, як звичайно о год. 7:30 ввечорі.

НОВА ПРАЦЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Проф. Ю. Шерех „Нарис сучасної української літературної мови". Це перший виданий в українській еміґрації повний науковий курс української мови. Книга підсумовує дотеперішні досягнення українського мовознавства, а також подає багато нового матеріялу. Книжка побудована в світлі досягнень і нових метод світового мовознавства нашого часу.

Книжка проф. Шереха охоплює всі розділи науки про українську мову: словник, синтаксу, фонетику, морфологію, наголос. Вона спирається на багатий матеріял, визбираний з кращих авторів українського письменства, як підсовєтського, так і еміґраційного. В усіх розділах книга не тільки перелічує факти і подає правила, але і дає низку практичних порад про використання тих чи тих мовних форм. Крізь усю книгу проведені стилістичні принципи. Крім того, включено кілька спеціяльно стилістичних розділів, що їх не було в дотеперішніх граматиках української мови.

Загалом книжка проф. Шереха становить собою незаступний підручник для кожного, хто хоче опанувати нашу літературну мову і зрозуміти тенденції її розвитку, а водночас довідник про всі головні факти нашої літературної мови.

„ТРЕВЕЛЕРС ЕЙД" ДОПОМАГАЄ НОВОКАНАДІЙЦЯМ

Незчисленні тисячі новоприбулих у Канаді покористувалися допомогою Інформативно - Допомогового Бюра для Подорожніх („Тревелерс Ейд") в часі їхньої подорожі до місця призначення і започаткування нового життя.

Інформаційні станиці цієї установи можна знайти на залізничих станціях, автобусових станціях і інших публічних місцях у цілій Канаді.

Від закінчення війни ця установа мала особливо багато праці, бо до Канади почали напливати іміґранти, що їм незнання англійської мови *багатократно* збільшувало труднощі у чужих містах. Прикладом праці цього бюра може послужити факт, що в самому тільки Торонті кожного місяця 1,500 осіб одержує допомогу й інформації. Великий процент із цього числа це іміґранти.

Нераз буває так, що новоприбулі до Канади з Европи чи інших континентів підчас подорожування по незнаних їм містах падали жертвами безоглядних осіб. Бюро „Тревелерс Ейд" радить, щоб молоді жінки та взагалі всі, хто тільки їде до незнаних міст і містечок, а зокрема новоканадійці, що не знають англійської мови, — зверталися радше до станиць „Тревелерс Ейд" по допомогу й інформації, замість просити її в незнайомих людей.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

(За час від 31 жовтня до 28 листопада 1901 р.)

ЗАВВАГИ ДО ПОЕМИ „ЮРОДИВИЙ"

„О роде суєтний, проклятий, коли ти видохнеш? Коли ми діждемось Вашингтона з новим праведним законом" — Редакція дає від себе такі пояснення: Ці вірші найшов український письменник Ол. Кониський і подав їх перший раз у „Записках Наукового Товариства ім. Шевченка", в кн. 39, що вийшла з початком 1901 р. Ці вірші важливі тим, що в них виразно слідний політичний ідеал Шевченка. Як бачимо, він бажав, аби Україна стала республікою, такою, як і північно-американські Злучені Держави і був певний, що до того дійде ..."

ПЕРША ВСТУПНА СТАТТЯ В „СВОБОДІ" НАПИСАНА ФОНЕТИКОЮ

Першу вступну статтю, п. з. „Слово робітника до робітників", написану фонетичним правописом, помістила „Свобода" у числі 47 з четверга 21 листопада 1901 р. Тільки це не редакційна стаття, а написана дописувачем з підписом Марко Голуб. Від себе редакція додає таке вияснення, писане фонетикою: „Статтю цю друкуємо без змін, і хоча вона довга, її не скорочуємо, бо вона характеризує погляди нашої своєрідної українсько-американської інтелігенції, т. є робітників, які на підставі зв'язків з усілякими людьми, виробили собі ясний, суцільний погляд на світ, якого не мають багато з тих людей, що чваняться, що вони „інтелігенти" лише тому, що пересиділи кільканадцять років на шкільних лавках. Водночас завважаємо, що автор занадто нас вихвалив. Ми не жадні герої, а люди, прості робітники пера на запущенім полі просвіти українсько-американського люду. Наша праця буденна, важка, невдячна, але конечна. Хочемо й стараємося її робити, бо це наш обов'язок, а совість наша буде спокійна, коли хоч не тепер, то бодай колись українські робітники скажуть, що жили ми не даром, та що обов'язок наш хоч в часті сповнили".

ВІСТІ З ГРОМАД

Будова церкви в Джерзі Сити, Н. Дж. вже кінчиться. Тепер побивають дах і ставлять нову баню. Малі бані вже покінчені. Буде це, здається, найгарніша українська церква в Америці. — Дня 20 жовтня відбулося благословення церкви в Майфілд, Па. На благословення прибули священики: о. Лавришин з Шенандоа, Па., о. Балог з Скрентону, о. Ардан з Олифанту. — У Ню Йорку відбулося 19 жовтня представлення „Іцко Сват", старанням тов. ім. Наумовича. По представленню редактори „Вєстніка" і „Світа" вели москвофільську агітацію. — Денис Пирч, учитель і секретар У.Н.С. виїхав на конференцію учителів з повіту Лакаванна, тому школа англійської мови для чужинців з того повіту була закрита в тому тижні. — Духовна Рада, як „товариство руських церковних громад в Злучених Державах і в Канаді", уладжує першу місію в церкві св. Михайла в Йонкерс, Н. Й. від 19 до 21 листопада. Іменем Ради підписаний о. І. Констанкевич, як голова, о. Ст. Макар, як секретар. — Забава, уладжена 7 листопада українськими дівчатами з братства св. Ольги в Блумфілд, Н. Дж. випала в найкращім порядку. На забаві були деклямації, промови й співи. Був приявний о. М. Підгорецький, Е. Калакута, К. Кирчів і Д. Голод з Джерзі Сиіті. Хором проводив учитель А. Зволинський. — На засіданні товариства „Р. Н. Дім Еміґраційний", що відбулося в Йонкерс 10 листопада, склали на цю ціль $21. Разом має товариство мастку $709.86. — Молодь гр.-катол. обряду в місті Трентон, у стейті Ню Джерзі, уладжує 30 листопада баль на дохід церкви.

ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ В ДРУКАРНІ

— Чому не друкуєте більше таких брошур про нас на чужих мовах? Світ мусить про нас більше знати!

— За що друкувати, коли Ви не вплачуєте свого Національного Датку?

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

Секція Книгознавства Української Вільної Академії Наук

Друга конференція Секції Книгознавства УВАН в ЗДА відбулася в Нью Йорку 17. листопада 1951. Вона була присвячена, на цей раз, питанням укр. американського книгознавства. Наради відвідав др Абрагам *Ярмолінський*, директор Слявіст. Від ньюйорської публ. бібліотеки. В першій доповіді **др С. Демидчук** поінформував, присутніх членів Секції та гостей, про свої, віддавна ведені, досліди над- „Матеріялами про Україну в американських енциклопедіях". Докладно розроблена доповідь обіймала предмет від початку до 1876. Доповідач виказав, що з бігом часу, в амер. енциклопедіях помітний повільний перехід від фантастичних і фальшивих відомостей про Україну до більш правдивих, але ще далеко до задовільного стану. Підчас обговорення доповіді згадано статтю- **Богдана Жуківського:** Україна в англомовних енциклопедіях" (див. „Нові Дні", Торонто, ч. 4, 1950, сторн. 9-12), що досліджує те саме питання за новійші часи. Було висловлено побажання щоби УВАН в ЗДА *порозумілася з головнішими* амер. енциклопедіями і подбала про уміщування там відомостей про Україну, більш відповідаючих дійсності.

Другою точкою проґраму конференції була доповідь проф. дра **Яр. Рудницького** на тему: „Українські книгозбірні в Канаді". За відсутністю автора реферував її інж. Л. Биковський. Праця проф. Яр. Рудницького становить першу спробу в дослідженню укр. бібліотек Канади. Всі укр.: церковні (греко-катол. і греко-правосл.), світські й приватні книгозбори Канади, на думку проф. Рудницького, обіймають понад 500 тисяч томів. Збори висловили побажання щоби аналоґічні описові досліди були переведені і над укр. бібліотеками в ЗДА. Після рефератової частини відбулася „бібліографічна інформація" про новини з ділянки книгознавства й українознавства.

Інж. **Л. Биковський** говорив про: події, друки та людей. Було реферовано про сучасні заходи біля орґанізації „Каталогу слявіки" при Бібліотеці Конґресу в Вашинґтоні, що обіймав би в першу чергу матеріяли в ЗДА та Канаді. Інформовано про суч. стан т. зв. Державної Публ. Бібліотеки УРСР в Києві. Згадувано про недавні виставки літератури підпольної України в Нью Йорку й Філядельфії. Рівнож про „Виставку укр. друк. слова" в Філядельфії, в жовтні б. р., в звязку зі святом ЗУАДК. Далі було повідомлено про появу у 1951 р. нової праці, в нім. мові, дра **Едіґе Кірімаля,** члена УВАН в Німеччині, з царини книгознавства; працю проф. дра **Ілька Борщака,** члена УВАН у Франції, п. з. „Третій Райх і Україна", що вийшла, у франц. мові, в Парижі в б. р.; про вихід з друку, давно очікуваних- „Бібліолоґічних Вістей", ч. 1., заходами УВАН в Німеччині; продемонстровано чергові видання, у рос. мові, т. зв. „Науково-Дослідчого Інституту Історії і Культури СССР", у **Мюнхені,** що існує на **амер. кошти. Цінним вкладом в укр.** наук. літературу є нові циклостилеві видання „Інституту Заочного Навчання" Укр. Вільного Університету, з осідком в Сарселі, у Франції. Повідомлено про незабаром готовий „Літературно - Мистецький Збірник" УВАН, ч. 1. Була згадка тако ж про нові т. зв. „дрібні друки" Музею ім. Йоганна Ґутенберґа в Майнці, у Німеччині. Заслуговує на увагу започаткована „Волиніяна" в квартальнику т-ва „Волинь" в Нью Йорку (1951). Обговорювано останні числа часописів: „Київ" (ч. 5, Філядельфія, 1951) да „Нові Дні" (Ч. 22, Торонто, 1951). Кількість членів Секції Книгознавства УВАН в ЗДА досягла числа-17. До участи в її працях зголосилися не тільки укр. книгознавці в ЗДА, але й з Канади (проф. Ів. Огієнко, проф. др. Яр. Рудницький) та Франції (проф. др Ілько Борщак). Відомий дослідник історії укр. книги — проф. **др. Ів. Огієнко** (Канада) відвідає незабаром Нью Йорк. При цій нагоді Достойний гість виголосить в рамах Секції Книгознавства УВАН доповідь на тему: „Львівський Апостол 1574 р., як перший укр. стародрук". Засідання закінчилось обміном думок про методи й плян дослідів в ділянках укр. журналістики, бібліотекознавства й книгарства. Бажано сприяти моноґрафічним працям-описам. Щойно на підставі накопичення того роду матеріялів можна творити синтетичні праці та історичні огляди. Слідуюча — третя конференція Секції передбачається в половині лютого 1952 р.

НОВІ ВИДАННЯ

„Київ". Журнал літератури й мистецтва Літературно - Мистецького Товариства в Філядельфії. Ч. 5. Вересень-Жовтень, 1951. Зміст: Є. Маланюк: Гіркий май. — Волт. Вітмен: З бурунного океану, з юрби. — З сонетів Ж. М. де Ередія. — О. Зуєвський: Самсон, Даліла. — М. Гай: Люди підпілля. — А. Лізон: Смерть поета. — Д-р Д. Вучинський: Адольфо Лізон. — О. Ізарський: Будинок на розі. — В. Чапленко: — Ліричний геній, поетична творчість О. Олеся. — С. Спендер: Діялог про модерну поезію. — Професор П. Ковалів: Поетична інтуїція у Т. Шевченка. — О. Домбровський: Лінґвістичні ремаменти античної України. — Б. Кравців: Кому на користь. — Рецензії. — З бібліографічних мандрувань: Україніка в совєтських виданнях, Україніка в англомовних виданнях, Еміґраційні видання. — Camera obscura. Адреса: „Kyiw" 859 N. Franklin St. Philadelphia, 23 Pa.

ЛАТИШІ ПРОВЕЛИ РІК В ДОРОЗІ ДО АМЕРИКИ

Ню Йорк. — Кораблем „Вулканія" приїхали щойно до Америки 14 латвійських втікачів з-під совєтської влади, хоч почали свою подорож на волю ще в 1944 р. Вони опинилися були тоді в Німеччині, опісля в Бельгії, але звідти вибралися лодкою на Атлантійський океан 6 вересня 1950 р. в надії, що дістануться до Південної Америки. По різних перешкодах вони приплили до Ґібральтару, де їм попсувався мотор. Тому вони переправилися до Африки, до Танжеру і звідти в місяці грудні звернулися до Латвійського Допомогового Комітету за опікою. Двоє з них загинуло під час риболовлі на берегах Африки. а решта після довгих перешкод приїхала до Ню Йорку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Тараса Шевченка від. 156 повідомляє, що **річні збори відбудуться в неділю 9. грудня 1951** в Громадськім Домі точно в год. 2.00 пополудні. Просимо всіх членів бути присутніми бо буде вибір Уряду на 1952 рік. — Н Муляр, пр.; В. Трач, кас. В. Новак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Мічні збори Бр. св. Петра і Павла від. 102 відбудуться в неділю 9. грудня зараз по другій і третій Службі Божій в церковній галі 2280 В. 7. Дасмо до відома, що **річні збори** відбудуться в неділю, 30. грудня зараз по другій і третій Сл. Божій в церковній галі 2280 В. 7. — Г. Голубець, предсідник; В. Жук кас.; М. Бобечко, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. о. Николая від. 276 повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю 9-го грудня точно о год. 1:30 пополудні в відділовій галі 697 Глинвуд Евню. На зборах буде звіт уряду та вибір урядників на 1952 р. По закінченні всіх справ буде перекуска для всіх присутніх членів. Проситься всіх членів прийти на ці збори на час та сповнити свої членські обовязки. — И. Вілик, фін. секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Від. 44 Тов. Укр. Січових Стрільців повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться у неділю, 9-го грудня в православній Галі на Нюпорт Евню, о годині другій пополудні. Взивається усіх членів прийти на збори бо буде справоздання Уряду і Контрольної Комісії і буде вибір нового Уряду на рік 1952. — За уряд: В. Шишка, пред.; А. Водник, кас.; Л. Демчук, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рож. Пресв. Богородиці від. 36 подає до відома своїм членицям, що **річний мітинґ** відбудеться 8. грудня, в суботу ввечорі в год. 7. точно. Проситься всіх члениць прийти на цей мітинґ, бо буде вибір уряду на рік 1952. Маємо календарі УНС на продаж і просимо їх розкупити. — Предс. К. Шуборт; кас. Х. Бялецька; секр. С. Гунька.

РОССФОРД, О. — Бр. св. Михаїла від. 235 повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться 9. грудня о год. 2:30 пополудні в Укр. Нар. Домі. Секретар перечитає звіти, як також буде вибір уряду на 1952 рік. Неприсутній член підлягає карі 1 доляра. — Гр. Шумський, предс.; Ст. Барна, кас.; І. Шестак, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. Укр. Народнього Союзу від. 292 подає до відома членам, що збори відбудуться в неділю 9-го грудня о год. 1:30 пополудні в галі У.Н.Дому при 4655 Мартін і Мішіґан Евню. Це останній місяць в році і треба зробити замкнення книжок, тому проситься прийти на означений час і поплатити всі залеглі вкладки, бо гроші мусять бути вислані до Союзу перед 25 груднем. Хто бажає мати Альманах УНСоюзу на рік 1952, хай прийде на збори, та дістане його. Наш відділ діставав завжди в грудні найбільше нових членів, а тому і цього року просимо членів потрудитися і дістати нових членів. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секретар; М. Гузиляк, кас.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ від. 59 повідомляє, що **річні збори** відбудуться в суботу 8. грудня 1951 р. в У.Н.Домі під ч. 517 Гачет вул., точно о год. 7:30 ввечорі. Взивається всіх членів конечно прийти на **річні збори.** Будуть звіти Контрольної Комісії та урядників а теж буде вибір уряду на 1952 рік. — М. Галькевич, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ від. 192 повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться 9. грудня в год. 2:00 пополудні в УНДомі. Буде звіт урядників і вибір уряду на 1952 рік. — Я. Сенишин, предс.; М. Конік, кас.; М. Політило, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. „Сокіл", від 336, відбудуться в неділю, 9-го грудня ц. р. в 1-ій годині пополудні, в Укр. Нар. Домі. Проситься членів прийти на збори, як рівно ж вирівняти свої залеглості. — За Уряд: Я. Дзядига, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. ім. І. Франка від. 334 подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться 9. грудня 1951 б. о 1:00 годині пополудні в У.Н.Домі. Проситься членів прийти на ці збори і вирівняти свої залеглості, щоб не переносити на слідуючий рік. — За уряд: М. Задорецький, пред.; С. Морозович, фін. секр.; І. Жук, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, подає до відома членам, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 2-ій пополудні, в галі Укр. Прав. Громади, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. Будуть звіти урядників за минулий рік і контр. комісії та вибір уряду на 1952 рік. Просимо членів прийти на збори, бо присутність конечна. Не приявні члени і урядники підлягають карі після ухвали. — М. Філь, предс.; В. Палюх, кас.; Г. Яськів, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тво „Любов" від. 45 повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня 1951 під ч. 847 Н. Франклін вул.. Будуть звіти Контрольної Комісії, урядників, прийняття нових членів, ухвали нових постанов, вибір урядників, а зокрема буде мова про відсвяткування Золотого **Ювілею нашого Тов.** Маємо календарі на 1952 р. Приймаємо замовлення на недільне видання „Свободи". — Т. Малик, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеник, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

АНСОНІЯ, КОН. — Тов. Запорозька Січ від. 67 подає до відома членам, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9-го грудня в 2-ій год. пополудні в Ліберті Гол Мей вул. Проситься всіх членів зійтися на час та вирівняти свої довги, щоби не перетягати їх на другий рік. Також буде вибір уряду на 1952 рік. — І. Патуляк, предс.; І. Хіровський, касієр; І. Пиріг, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 352, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться 9. грудня точно в 2. год. в галі на другій і Турлов вул. Проситься членів прийти на ці збори. Буде звіт урядників і вибір уряду на 1952 рік. Зокрема довгуючі члени повинні прийти і виповнити свої довги, щоб опісля, як уряд Вас суспендує, не було нарікань. — С. Мелько, предс.; Д. Яворський, секр., 2423 W. 3rd St., Chester, Pa.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — Сестр. Любов, від. 177, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, точно в год. 2. пополудні, в Юнеті Гол, ріг Патерс Еве. і Овмен вул. Просимо всіх членів прийти та вислухати звітів і вибрати уряд на 1952 рік. Просимо всіх членів відділу вирівняти всі свої довги найдальше до 25-го грудня. — І. Лаба, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що збори членів відбудуться 8. грудня, в год. 8. ввечорі. З огляду на те, що це останні збори в біжучому році, Тов. просить всіх членів-довжників, щоби вплатили залеглі членські вкладки до УНС. — А. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. грудня, в год. 2. пополудні, у власнім Домі, 914 Franklin Ave. Такі збори відбуваються лиш один раз в році, на яких порушується дуже важні справи на наступний рік. Буде вибір урядників, річне звідомлення як відділу так і дому і клюбу, а тому приходіть громадно. — М. Савчак, секр..

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Т. Шевченка від. 349 відбудуться 9. грудня о год. 2. в Домі Лісного. — І. Шепера, предс.; Л. Мартінчук, кас.; М. Лісний, секр.

УВАГА! УВАГА!
ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА
Проф. П. КОВАЛІВ
НАГОЛОС
В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

Книжка призначена для шкіл, студентів, педагогів, письменників, поетів, промовців, проповідників, священнослужителів, дикторів (спікерів), декляматорів, акторів, співаків і всіх, хто вивчає чи в розмові вживає рідної мови й бажає говорити по-літературному.

Нова книжка охоплює всі ділянки українського літературного наголосу, даючи практичні вказівки спиводу всіх сумнівних питань, що можуть виникнути при теоретичному чи практичному вивченні рідного слова.

ЦІНА: $0.75

Замовлення разом з належитістю надсилайте на адресу:

"SVOBODA", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

П О Д Я К А

Цею дорогою складаю найсердечнішу подяку панам і паням Української Громади в Амстердамі, Ню Йорк, які склали грошову пожертву для мене хворого уже 7 (сім) місяців. Сердешну подяку складаю п.п. **Сірику Василю** і о. **Леоніду Долинському,** які були ініціяторами про збірку пожерви, а також п. **Шевченку Тарасу,** який поза годинами своєї праці, провадив збірку, без жадної винагороди за те. Нехай Всевишний Бог винагородить сторицею усіх Жертводавців. Я бажаю усім жертводавцям: Щастя, здоровя і Многая Літа.

ПЕТРО СТЕЦЕНКО.

Petro Stecenko, 12 Morris Street, Amsterdam, N. Y.

КАЛЕНДАР—АЛЬМАНАХ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
НА 1952 РІК!

Альманах УНСоюзу—це велика на 160 сторін книга в мистецькій окладинці та на прекрасному папері. В ній, крім календаря на 1952-гий рік із зазначенням всіх українських та американських церковних і національних свят та крім історичного календаря, поміщені численні вірші, оповідання, спомини та статті визначних авторів.

Ціна Календаря, не зважаючи на величезні кошта видання, ТІЛЬКИ ОДИН ДОЛЯР!

Тому, що тираж Календаря обмежений — поспішайте із замовленням! Члени УНС можуть замовляти Календар у своїх Відділах. Безпосередні замовлення висилати разом з грошевою належитістю на адресу:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

З А М О В Л Е Н Н Я

Прохаю вислати мені ---- примірників Календаря У. Н. Союзу на 1952 рік, за що долучую $------

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище ------------------------------
Адреса: ------------------------------
(№ & Street) (City) (State)

------------------ ------------------
(Date) (Signature)

ТАРЗАН, ч. 2728. Чи нова небезпека?

„Там є дорога" — сказав Тарзан. — „Здається, що вона веде в гори".

„Але заказана земля в тій околиці" — завважив Хірам

поважно. Д'Арнот засміявся: „Нам не треба промощувати дорогу нетрами".

„Поглянь туди Д'Арноте, — скрикнув раптом Хірам.